

***EGYSZERŰSÍTETT
ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ***

***BUDAPEST 13. KERÜLET, JÁSZ UTCA 5-9. SZÁM ALATT MÓR
APARTMANHÁZ II. ÜTEM TÖBBLAKÁSOS LAKÓÉPÜLET***

a

LAMRO-TERV KFT.

megrendelésére
készítette:

A

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖZGYŰJTEMÉNYI KÖZPONT

2024

1. AZ ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ TÁRGYA, ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA, KÉSZÍTŐI

1.1. Az előzetes régészeti dokumentáció (ERD) tárgya: Budapest 13. kerület, Jász utca 5-9. szám alatt Mór apartmanház II. ütem többlakásos lakóépület

1.2. A tervezett változtatás helyszíne: 1131, Budapest, XIII. kerület, Jász utca 5-9.; 27364/1 hrsz.

1.3. Az ERD megrendelője: LAMRO-TERV KFT.

1.4. Az ERD megrendelésének célja: Építési engedélyezési eljáráshoz

1.5. Készítette: *Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ*

1.6. Az ERD elkészítése során a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) és a Kormány, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormányrendeletének (továbbiakban: Korm. R.) előírásait alkalmaztuk.

1.7. A Korm. R. 38. § (1) bekezdése alapján az ERD próbafeltárás elvégzése nélkül, egyszerűsített ERD-ként készült.

2. RÉGÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLAT, LELŐHELY-DIAGNOSZTIKAI VIZSGÁLATOK**2.1. Adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés**

A tervezett beruházás helyszíne az Alföldön, Pest megyében, a főváros, Budapest belterületén, a XIII. kerületben, a Jász utca 5-9. szám alatt, a 27364/1 hrsz-n található.

A vizsgált terület a Pesti-hordalékkúpsíkság középső, Ny-i részén fekszik 97,5–251 m közötti tengerszint feletti magasságon. A döntő többségében közepes magasságú, tagolt síkságból álló kistáj területének nagy része beépített. Keresztirányban magasabb teraszok eróziós és deráziós völgyekkel szabdalta. D felé a felszínét a futóhomokformák dominálják. A kistáj alapját paleozoos-mezoos formációk, valamint az erre rakódott harmadidőszaki rétegek képezik. Az Alföld felé haladva a pleisztocén folyamán megsüllyedt, míg a dunai hordalékkúpok területén a pannóniai üledékre települtek a pleisztocén képződmények. A Duna terasza átmenő, felszíne gyakran parti buckákkal, futóhomokkal, lösszerű üledékkel magasított. A kistáj ÉNy-i része gyakran édesvízi mészkővel takart. Talajainak nagy része a Duna homokhordalékán képződött, nagyrészt futóhomok, az É-i részén humuszos homok, K-n lösszerű üledék alapkőzetű barnaföldek is előfordulnak, D-n homokos vályog.¹

A közhiteles lelőhely-nyilvántartás, illetve a múzeumi adattári, szakirodalmi, térképészeti kutatások során – a tervezett beruházás által érintett területen és 200 méter széles övezetében 1 db ismert (nyilvántartott) régészeti lelőhelyre találtunk adatot.

¹Magyarország kistájainak katasztere, szerk.: Dövényi Zoltán, Budapest 2010, 29–33.

Adatgyűjtés során a fejlesztési területen és pufferzónájában azonosított régészeti lelőhelyek:

Név:	Nyilvántartási szám:	Információ forrása:	Lelőhely jellege:	Lelőhely kora:	Pozíciója:
Budapest – Angyalföldi I. kincs, Lehel u.-Jász u.- Róbert Károly crt.	100845	Adatgyűjtés	kincslelet	preszkíta (mezőcsáti kultúra)	puffer

Az azonosított, illetve vizsgált régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését a TM01 sz. térképmellékleten ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetők el.

3. FELTÁRÁSI PROJEKTTERV**3.1. A változtatási szándékok ismertetése**

A beruházási terület 1131, Budapest XIII. ker. Jász utca 5-9. szám alatt fekszik, a 27364/1 hrsz-n, a Jász utca és Mór utca sarkán. A telek nagysága 5789 m², a tervezett beépítés terepszint alatti beépítettsége 3803,62 m², a terepszint feletti beépítettsége 3092,20 m². Az érintett telken jelenleg egy korábbi, valószínűleg 20. század eleji épületek állnak, melyeknek utcai homlokzatát a beruházó megőrizni kíván, ahol lehetséges a tartószerkezeteket is meghagyni szándékozzák.

A tervezett épület 2 garázsszint, földszint és +4 emelet, valamint 2 tetőszinti kialakítású. Összesen 142 db lakás és 174 db parkoló kialakítása tervezett, valamint a földszinten üzlethelyiségeket szeretnének létrehozni.

A műszaki leírásban az alapozással, illetve az ezzel járó földmunkával kapcsolatos adatok nem szerepelnek, azokra a metszetrajzon feltüntetett értékek és jelmagyarázat alapján lehet következtetni, valamint a beruházáshoz készült Geotechnikai – hidrológiai – földtani szakértői véleményben szerepel néhány adat az alapozásról. A -2. szinten, a mélygarázs földfelszíntől tervezett mélysége eléri a -6,70 m-t, a 80 cm vasbeton alaplemez alatti alapozás legalább -10 cm szerelőbeton és -45 cm kavicságy, tehát a tervezett épület kivitelezése során elért alapozási szint -7,20 m-t. A munkagödör tervezett mélysége -7,25 m mélyen fekszik. A Megrendelő tájékoztatása alapján egyéb műszaki paraméterek e tervezési szakaszban még nem ismertek.

3.2. Örökségvédelmi hatáselemzés, örökségvédelmi hatáscsökkentő javaslatok

A régészeti értékvizsgálatot – a terület bolygatottsága miatt – nem tudtuk a teljes földmunkával érintett területen elvégezni, ezért a Feltérési projekttervben javasolt megoldások csak az Adatgyűjtésen és a megrendelő által átadott műszaki adatokon alapulnak. A régészeti értékvizsgálat során, a tervezett beruházás földmunkái által érintett területen nem azonosítottunk olyan helyben megtartandó örökségi elemeket, amelyeket a Korm. R. 21. § (3) bekezdés alapján a földmunkával el kell kerülni.

A megrendelő által átadott műszaki adatok és a régészeti értékvizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás földmunkái ***nem érintenek ismert régészeti lelőhelyet***, ezért megelőző feltérás elvégzésére nincs szükség.

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdése szerint: nagyberuházás megvalósítása esetén ***a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek, ennek megfelelően az egyéb feltérási módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani*** (Korm. R. 43. § (3) bekezdés). Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely kerül elő, a jelenségeket ki kell bontani és megfelelően dokumentálni kell. A Korm. R. 35. § (1) bekezdés szerint, ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé a régészeti bontómunkát – legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig – és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A Korm. R. 45. § szerint, ha a nagyberuházás régészeti megfigyelése során előkerült régészeti lelőhely vagy lelet a kivitelezés hátráltatása nélkül régészeti bontómunka keretében nem tárható fel, a régészeti megfigyelést végző intézmény haladéktalanul értesíti a hatóságot. A hatóság a szükséges intézkedésekről a bejelentés kézhezvételétől számított öt napon belül dönt.

A régészeti megfigyelést a kivitelezés földmunkáinak teljes időtartamára kell biztosítani.

A Korm. R. 46. § (1-3) bekezdései alapján, ha a megelőző feltérás vagy a régészeti megfigyelés során eredeti összefüggéseiben megmaradt régészeti emlék kerül elő, a feltérást végző intézmény három napon belül köteles bejelenteni a hatóságnak, valamint megelőző feltérás esetén értesíteni a beruházót. A bejelentett régészeti emlék elkerüléséről vagy helyszíni megtartásáról és kezeléséről, valamint a szükséges állagmegőrző intézkedésekről a hatóság húsz napon belül dönt. Ha a régészeti emlék megelőző feltérás során került elő, és a hatóság határozata alapján azt a helyszínen kell megőrizni, a beruházás során a műszaki tervezésnek és a kivitelezésnek tekintettel kell lennie az emlék megőrzésére. Ebben az esetben a feltérást végző intézmény köteles a feltérás terepi munkáinak befejezését követő tizenöt napon belül a régészeti emlékről adatot szolgáltatni a beruházónak. Az adatszolgáltatás

részeként rajzi dokumentáción egyértelműen fel kell tüntetni a bontható és a helyszínen – eredeti helyükön – megőrzendő régészeti emlékeket.

A földmunkával érintett terület 50 méteres közelségében **100845** számon nyilvántartott, **Budapest – Angyalföldi I. kincs, Lehel u.-Jász u.-Róbert Károly krt.** régészeti lelőhely ismert. Mivel ezek lehatárolása – a lelőhely-diagnosztikai módszerek korlátozott alkalmazhatósága miatt – bizonytalan, a lelőhelyek ismert kiterjedésének közelében nagy eséllyel számíthatunk a lelőhelyhez tartozó jelenségek előkerülésére a földmunkák során. Ezek bontására és dokumentálására a feladatellátónak és a megrendelőnek egyaránt fel kell készülni.

3.3. A javasolt örökségvédelmi intézkedések költségkalkulációja

3.3.1. A régészeti megfigyelés költsége

A nagyberuházások esetén az ismert régészeti lelőhelyek területén kívül végzett földmunka régészeti megfigyelésének elszámolása óradíjas rendszerben történik, a valós teljesítés – azaz a megfigyelt földmunkák időtartama – alapján.

A régészeti megfigyelés maximált hatásági egységára 8 000 Ft/óra (nettó), de min. 36.000 Ft/nap.

Régészeti jelenségek előkerülése esetén, a *Korm. R. 8. melléklete* szerinti **régészeti bontómunka elszámolásának maximált hatásági egységára: 3 150 Ft/m² (nettó).**

3.3.2. A régészeti költségek összesen

<i>A régészeti lelőhelyeken kívül végzett földmunkák régészeti megfigyelésének nettó költsége</i>	<i>A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható</i>
<i>Régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunka költsége</i>	<i>Nem kalkulálható</i>
Összesen	A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható

3.4. A régészeti feladatellátásra kijelölt intézmény megjelölése

A Kötv. 23/E. § (2) bekezdése alapján, a nagyberuházást megelőző feltárás, illetve nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti megfigyelés esetén a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ a beruházó szerződéskötési szándékáról, annak kézhezvételét követő 5 napon belül értesíti a nagyberuházás megelőző feltárásának elvégzésére jogosult intézményt és koordinálja a szerződéskötést.

A Kötv. 23/E. § (2a) bekezdése alapján a nagyberuházást megelőző feltárást a **Budapesti Történeti Múzeum Ásatási Projektiroda (1014 Budapest, Szent György tér 2. II. em./265. tel.: 06- 20/354-5984, 06-20/621-9593, 06-1/4878-816, e-mail: asatas@btm.hu)** végezheti jogszabályban meghatározottak szerint.

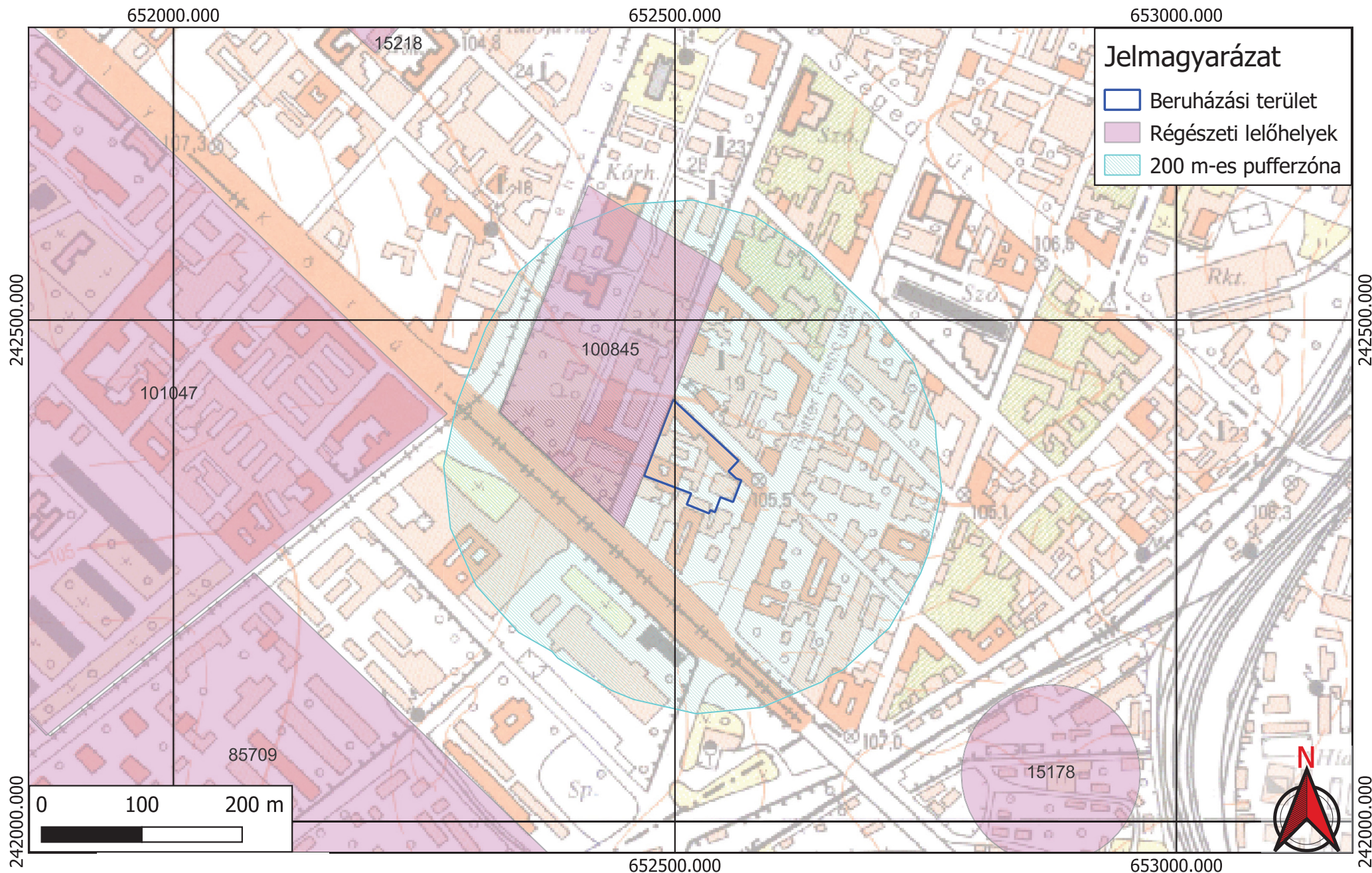
A Kötv. 22. § (11) bekezdés alapján a megelőző feltárássra vonatkozó szerződést a feltárássra jogosult intézménynek és a beruházónak a jogszabályban meghatározott adattartalomnak a beruházó által történő rendelkezésre bocsátásától számított 15 napon belül kell megkötni.

A Kötv. 23/E. § (4) bekezdés alapján, ha a gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeum a megelőző feltárássra vonatkozó szerződést a 22. § (11) bekezdésében meghatározott 15 napos határidőn belül nem köti meg, akkor a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ gondoskodik a régészeti feladatellátás elvégzéséről.

Budapest, 2024.12.10.

*Panyik Görföl Mónika
régész
Magyar Nemzeti Múzeum*

NEMZETI
RÉGÉSZETI
INTÉZET

EOV 65-233
1:5000
Balti alapszint

ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ

A régészeti adatgyűjtés eredménye

Budapest XIII. kerület, Jász utca 5-9. szám alatt többalakásos mór apartmanház építése
2024